

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, care se referă la textul marcat cu chenar.

Ieri dimineață, amenințat de un început de migrenă, am închis cartea pe care o citeam și am pornit spre parcul Carol. Aproape de parc întâlnesc un găligan, ca de 17 – 18 ani, ducând într-o colivie, care ar fi fost îngustă și pentru un sticlete, o pupăză. Biata pasăre sta ghemuită pe fundul coliviei, nemaiîndrăznind să se ridice în sus, spre gratia de care desigur, de atâtea ori până atunci, își plesnise capul. Revoltat, l-am oprit:

- Ce faci cu pasărea asta?
- O vânz.
- Cât ceri pe ea?
- Patru poli.
- Cine o să ți-o cumpere, mă, nerodule? Ai mai văzut tu, de când ești, pupăză ținută în colivie? De unde ai luat-o?

- Dintr-o scorbură de salcie, de la noi din Jilava, sta pe ouă.

Mă uitam la el. Rânjea prostește, gogeamite găliganul, cu o frunte de un deget, cu sprâncene groase și îmbinate, sub care scânteiau ochii lui de idiot. Din tipuri de astea se recrutau desigur gilații* de odinioară și se recrutează astăzi hingherii...

I-am dat cincizeci de lei... Cu grijă și cu greutate am scos din colivie pasărea, care se zbătea cu pupila dilatată de spaimă; i-am netezit frumos penele, mângâind-o; îi simțeam în palmă zvâcniturile inimii și, săltând-o în sus, i-am dat drumul. Stângace și greoaie, a zburat până pe acoperișul unui pavilion dintr-o grădină din apropiere. Acolo s-a oprit, s-a scuturat bine, potrivindu-și penele; câțeva vreme și-a întors capul în toate părțile, căutându-și parcă drumul; pe urmă, întorcându-se cu fața spre soare, și-a sbârlit fulgii și și-a lăsat capul pe piept într-o atitudine de odihnă... iar eu mi-am văzut de drum, felicitându-mă c-am făcut o faptă bună...

[...] mă gândeam: oare o ști ea să se-ntoarcă la cuib? Și singur îmi răspundeam: Cum să nu știe? Ce e până la Jilava? O palmă de loc. Ce înseamnă asta pentru o pasăre călătoare, care peste mări și peste țări, străbătând mii de kilometri, știe să se întoarcă peste un an, în locul în care a trăit anul trecut? [...]

Așa cugetam, întorcându-mă spre casă. În dreptul grădinei unde lăsasem pasărea, m-am oprit. În apropierea chioșcului, stând pe o bancă, o bonă mângăia un copil, care plângea amar. Jos, pe pietriș, într-o risipire de fulgi, zăcea pasărea însângărată... Bona, care mă văzuse când îi dasem drumul, îmi dădu lămuriri. Acum câteva clipe o pisică, cățărându-se și strecurându-se hoțește, se aruncase asupra bieteii păsări adormite și o sfâșiasse în văzul ei. Totul se petrecuse ca o fulgerare. Apoi, înfricoșată de strigătele ei și de țipetele copilului, o lăsase acolo, unde, după câteva bătăi, zăcea moartă...

(Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, **A doua scrisoare către Mihail Sadoveanu**)

*gialat (gealat) - persoană care execută condamnării la moarte; călău

A. Limba română

1. Motivează folosirea cratimei în structura „m-am (oprit)”.	4 puncte
2. Transcrie, din textul marcat, două cuvinte derivate.	4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „copil”.	4 puncte
4. Transcrie, din textul marcat, două substantive în cazul genitiv.	4 puncte
5. Stabilește valoarea morfologică, din text, a cuvintelor subliniate:
„În apropierea chioșcului, <u>stând</u> pe o bancă, o bonă mângăia un copil, <u>care</u> plângea <u>amar</u> ”.	4 puncte
6. Realizează expansiunea/ transformarea atributului „adormite” din enunțul „se aruncase asupra bieteii păsări adormite”, în propoziție subordonată corespunzătoare ca sens.	4 puncte
7. Precizează funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate: „înfricoșată de strigătele <u>ei</u> și de țipetele <u>copilului</u> , o lăsase <u>acolo</u> ”.	4 puncte
8. Transcrie, din textul marcat, ultima propoziție subordonată, precizându-i felul.	4 puncte
9. Alcătuește o frază în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, având ca regent verbul <u>a da</u> .	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Precizează modul de expunere predominant în fragmentul dat.	2 puncte
11. Transcrie, din textul marcat, o structură care să conțină o comparație.	2 puncte
12. Menționează o figură de stil identificată în structura „într-o risipire de fulgi, zăcea pasărea însângărată”.	2 puncte

13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic.
14. Explică, pe scurt, rolul punctelor de suspensie din finalul fragmentului.

2 puncte
4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Scrie o compunere de 20 - 25 de rânduri (text descriptiv, portret), cu titlul „*Colegul meu*”. În compunerea ta, trebuie:

- să respecți convențiile specifice descrierii, ca mod principal de expunere;
- să ai un stil și un conținut adecvate situației imaginate;
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.

6 puncte
8 puncte
4 puncte

Atenție! În compunere poți folosi și următoarele nume proprii: Victor, Emil, Maria, Monica. Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei scrie compunerea în limita de spațiu precizată.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie, în 10 - 15 rânduri, rezumatul textului citat la **Partea I** (Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, **A doua scrisoare către Mihail Sadoveanu**).

În redactarea rezumatului, vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul pe care îl rezumi (concordanța dintre conținutul textului dat și conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea a trei-patru elemente esențiale/ ideii principale ale textului;
- prezentarea esențializată, pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a; utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, fără dialog inserat; relatarea obiectivă, fără intervenții emoțional-subiective și fără citate).

Notă! Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, rezumatul trebuie să aibă minimum 10 rânduri scrise.